

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

531. An Episcopus capax sit pensionis citra dispensationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

religiosi, quàm aliorum ordinum alumni per professionem. Contrarium tradit Ventrigl. to. 2. annot. 11. §. 3. n. 23. his ferè verbis: possunt retinere pensiones, imò & beneficia, quæ habebant ante ingressum Patres societatis Jesu: post emissã vota simplicia ante professionem, ut probat Novar. *Lucerna regular. v. Jesuita. n. 41. & 40.* Ratio est, ut idem Ventrigl. prosequitur, quòd licet per illa vota, quantum in iis est, maneant perpetuò obstricti societati, & dicantur verè religiosi, tamen quò ad ipsam societatem & Generalem non manent adeo ligati, ut non possint dimitti cum causa, etiam sine eorum culpa, merito, ut prædicta libertas societati concessa perpetuò servetur, provisum fuit, quòd eis liceat beneficia & bona retinere. hæc ille. Verùm de hoc melius statues, ubi legeris, quæ dicta sunt supra, ubi de retentione & obtentione beneficiorum sæcularium, & dicenda inferius, ubi de extinctione pensionis per ingressum in religionem. Porro si regularis dispensatus fuisse ad obtinendum beneficium sæculare, & postea illud resignaret cum reservatione pensionis, non indigere illum novã dispensatione ad obtinendam illam pensionem, eò quod pensio illa subrogetur loco beneficii, tradit idem Tond. l. c. n. 16. ex Corrad. in pr. dispens. Apost. l. 6. c. 1. n. 38. licet is dicat, officiales Romanæ Curie tenere, quòd exigatur nova ad hoc dispensatio.

3. Respondeo de cetero non esse novum, præsertim curialibus Romanæ Curie, Papam frequenter reservasse pensiones super fructibus beneficiorum sæcularium tam monacho, quàm cuivis regulari, ac etiam Equitibus Hierosolymitanis, expressã tamen eorum qualitate, ut sic appareat, ipsum Papam ex certa scientia dictam pensionem illis personis reservasse, ex eo, quòd sic Papa reservando censeatur dispensare, ita ut prædicta pensio in iis personis non subsistat in tantum, in quantum non fuerit qualitas illarum expressã, tradit Corrad. in pr. benef. l. 1. c. 5. n. 223. & 224. Et licet negari nequeat, quin Cancellaria Apostolica possit etiam desuper dare expressam dispensationem, si judicaret illam expedire, regulariter tamen, expresso statu regularitatis pensionarii, non requiritur expressa dispensatio pro validitate hujusmodi reservationis pensionis. Quòd quidem nedum procedit in regularibus militaribus, sed etiam in claustralibus, etiam super fructibus beneficiorum sæcularium. Corrad. l. c. n. 234. subiciens quoque formulam literarum juxta stylum Romanæ Curie, quibus regulari non militi reservetur talis pensio, pro ut & aliam formulam pro milite Hierosolymitano posuerat loc. cit. n. 229.

Quaestio 530. An religiosus citra dispensationem ex consensu sui Prælati seu Superioris obtinere valeat pensionem super beneficio regulari?

1. Respondeo primò: Quantum ut ex parte sua, capax est talis pensionis, quia capax est beneficii illius; quia tamen regularis Superior non habet potestatem beneficiis regularibus imponendi pensionem, juxta clem. unic. de suppl. negl. prælat. & Archid. in c. fin. de off. ordinar. in 6. hac de causã regularis obtinere nequit dictam pensionem, Castrop. cit. p. 11. §. 3. n. 9. citans Sanch. in decal. l. 7. c. 29. n. 95.

2. Respondeo secundò: potest nihilominus pensio improprie talis, hoc est, quæ non beneficio, sed ipsi beneficiario esset imposta concedi ab Abbate alicui ejus religioso; cum nihil verat, Abbatem beneficium regulare conferre religioso, obligando illum, ut alteri religioso vel monasterio det partem

fructuum, siquidem ille religiosus beneficiatus sub obedientia Abbatis manet, & ex ejus tacita voluntate fructus beneficii expendit, & cum Abbati placuerit, poterit à beneficio removeri. Castrop. loc. cit. citato Sanch. ubi ante n. 99. contra Less. l. 7. c. 4. n. 94. apud Tond. Castrop. cui probabile videtur, eo ipso, quòd religiosus constituatur Parochus, constitui administratorem ab Abbate independentem tam beneficii, quàm omnium fructuum illius, ac proinde nec improprie talem pensionem posse concedi alteri super fructibus illius beneficii.

Quaestio 531. An Episcopus capax sit pensionis citra dispensationem?

Respondeo negativè. Corrad. pr. benef. l. 5. c. 6. n. 37. hæc expressis: quòd ad Episcopum certum est, illum non esse capax pensionis, qui nec potest retinere sibi reservatam ante promotionem ad Episcopatum sine speciali dispensatione. citat pro hoc Rot. decis. 233. n. 1. p. 1. divers.

Quaestio 532. An habens impedimentum non tollibile, v. g. cæcus, mutus, vel legere nesciens recitandi officium B. Virginis, ad quod obligatur pensionarius, ut dicitur paulo post, sit capax obtinendæ pensionis clericalis?

Respondeo Filiuc. in append. posth. rr. 42. c. 3. q. 7. talem incapax esse, factã tamen ei reservationem pensionis talis esse nullam, nisi fiat ab eo, qui impedimentum scit, & in eo dispensare potest, vel obligationem illam recitandi officii in æquivalentem commutare, & hinc Episcopum posse taliter impeditis conferre pensiones, quia potest de rationabili causã obligationem illam in aliam mutare.

Quaestio 533. An sciens impedimentum vitæ clericalis, aut aliam incapacitatem in ordine ad obtinendam pensionem, nihilominus pensionem illi reservat, censeatur cum tali dispensare, si alius in illo impedimento dispensare potest, aut, si non potest, iam ipse quàm impetrans ab eo pensionem peccet?

1. Respondeo ad primum affirmativè, nullus enim censeatur velle facere actum nullum vel malum, juxta ea, quæ tradunt Paril. de confidentia. q. 75. & Alciatus de præsump. reg. 3. præsump. 1. & seq. adeòque, cum constituere seu reservare pensionem impedito seu incapaci absque voluntate tollendi impedimentum, sit actus malus & irrationabilis, non debet præsumi in eo, qui alias dispensando tale impedimentum tollere potest; & vel minime in Papa, pro quo omnia jura semper in bonum capiunt præsumptionem. Ita Filiuc. loc. cit. q. 8.

2. Respondeo ad secundum: Sciens conferens pensionem illius incapaci, cum quo & ipse dispensare nequit, & quem ab alio, aut nisi difficulter dispensandum novit, peccat graviter; cum conferre alicui aliquid, ad quòd legitime obtinendum & retinendum is impedimentum habet non tollibile, sit actus in re gravi valde repugnans rationi, Filiuc. loc. cit. q. 10. in fine. citans Covarr. in c. alma mater. p. 1. §. 7. nu. 1. Præmittit tamen ibidem Filiuc. non peccaturum talem reservantem pensionem, si sciat reservatarium facile aliunde dispensandum, & in istam spem citra omnem contemptum reserveat pensionem. Unde & sequi videtur (quæ erat tertia pars quaestionis) nec peccare talem impetrantem istam pensionem à potente quidem illam reservare, non potente tamen in isto impedimento dispensare, dum ipse novit de facili impetraturum dispensationem.